

Anna Mateus i Alamon

L'Etna seu

XI PREMI DE NARRATIVA BREU PER A JOVES
«Caterina Albert» de 2020

**Universitat Autònoma
de Barcelona**
Servei de Publicacions

L'ETNA SEU

COL·LECCIÓ
GABRIEL FERRATER

Anna Mateus i Alamon

L'ETNA SEU

XI Premi de Narrativa Breu per a Joves
«Caterina Albert» de 2020

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions
Bellaterra, 2020

DADES CATALOGRÀFIQUES RECOMANADES PEL SERVEI DE BIBLIOTEQUES
DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Mateus i Alamon, Anna

L'Etna seu / Anna Mateus i Alamon. — Bellaterra : Universitat Autònoma
de Barcelona. Servei de Publicacions, 2020. — (Gabriel Ferrater ; 97)

ISBN 978-8-490-8993-0

I. Col·lecció
821.134.1-32''20''

Aquesta obra ha estat la guanyadora del XI Premi de Narrativa Breu per a Joves «Caterina Albert», atorgat a Cerdanyola del Vallès, el dimecres 6 de maig de 2020, per un jurat compost per: Marutxi Beaumont, Maria Carme Roca, Montse Guillén, Josep Lluís Negreira, Josep Maria Riera i Josefa Serra.

© Dels textos: Anna Mateus i Alamon

© D'aquesta edició: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, 2020

Edició: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona

Plaça Acadèmica. Edifici A. Campus de la UAB.

08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès). Barcelona. Spain.

Tel. 93 581 10 22 · sp@uab.cat · www.uab.cat/publicacions

ISBN: 978-8-490-8993-0

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresos la reprografia, el tractament informàtic i la distribució d'exemplars mitjançant lloguer, és rigorosament prohibida sense l'autorització escrita dels titulars del *copyright*, i estarà sotmesa a les sancions establertes a la Llei.

L'Etna seu, immòbil, al vàter amb els pantalons i les calces fins als turmells. Mira fixament aquell predictor desitjant que, després de tants anys, es dibuixin les dues línies de la felicitat. Ho havia provat tot: ho havia demanat a les estrelles, havia pagat clíniques de referència, havia tancat fort els ulls mentre bufava les espelmes pel seu aniversari, s'havia pres suplementes vitamínics i hormonal... però la realitat és que tot trontolla i aquell nouvingut potser estabilitzarà la situació. Potser també estabilitzarà la seva mà, que tremola amb una magnitud Richter superior a la que qualsevol cos humà deu poder suportar.

Respira amb l'esforç de qui s'ofega, conscient que, amb cada inspiració, li puja també una glopada amb el regust del sopar d'ahir i un mar de llàgrimes. Un mar de llàgrimes que, en qüestió de segons, poden convertir-se en dolces o amargues: de mars salats, n'havia omplert massa el coixí, somiant que tot era fàcil, que ella era simple, que la vida era senzilla.

I ara, el món sencer s'ha reduït als vuit metres quadrats que ocupa el seu lavabo, tancats i barrats amb un forrellat dèbil com la seva armadura, que davant qualsevol cop cedirà i la revelarà tal com està en aquell precís instant: congelada, fràgil, despullada. Ridícula: tot penja d'un fil. De fet, del fil que es dibuixa, a poc a poc, a l'instrument que encara tremola, xop de pixat, entre els seus dits.

No gosa mirar el rellotge per por que hagin passat hores i hores des del moment en què s'ha tancat allà dins.

No gosa mirar el rellotge per por que el temps reglamentari s'hagi acabat i, de nou, la colpegi la bufetada gèlida del NO i l'ofeguin aquelles mans fredes recordant-li que no és mai suficient i se li escoli per les entranyes aquell vent glaçat i se li instal·li l'hivern dins la panxa.

No gosa mirar el rellotge, sabent que el temps no juga al seu favor. Sent tan fort el pes del món sobre les espatlles, que no s'adona com, lentament, es dibuixa la fina segona línia que, en un tancar i obrir d'ulls, la fa sentir més dona, li fa trobar aquella segona oportunitat d'arreglar tantes coses que no funcionen a la seva vida.

Somriu, alleujada, pensant com deixarà de ser una persona per convertir-se en mare, per convertir-se en tot allò que el seu voltant li demana. Li exigeix. I, com un guèiser sorgit d'algun lloc molt lluny de la superfície, agafa aire i explota, i es llepa les llàgrimes ensucrades que li cauen galtes avall sense poder-se contenir. Té ganes de cridar al món, de cridar a la immensitat des de la punta d'un penya-segat que, per fi, tot s'ha arreglat, que ella no és un arbre bord, que també dona flor i fruit, que la vida és meravellosa. Però està sola: el Pere encara treballa i només pot fer un WhatsApp a la seva mare, que no hi té gaire traça i li respon amb una emoticona aixecant el polze.

L'Etna seu a la cadira de la sala d'espera. Una de tantes: cadires i dones. Espera el seu torn per entrar a la consulta del ginecòleg més prestigiós de la zona. Mira a dreta i esquerra, mentre el Pere li aguanta la mà, però entre ells no es miren. Ella té la mirada perduda, recordant com havien fet l'amor, pensant que amb això n'hi hauria prou per fer créixer una nova vida. Com han passat, en pocs mesos, de fer l'amor amb cura a follar ràpid i fredament, pendants d'un calendari que els explica quins dies és més útil fer-ho. Els que no, ni es toquen. Gairebé ni coincideixen. Potser s'ha convertit en una obligació plena de pressions i, cada cop que fracassen, allò que havien construït junts s'ensorra una mica més.

Ell es mira les sabates intentant amagar tants dubtes. Ella ho sospita, però prefereix enganyar-se: «Ens en sortirem».

L'Etna seu, immòbil, mig estirada a la llitera del doctor Martí, amb la panxa al descobert. Sent el fred de la gelatinosa substància que li escampa per la pell. Només vol sentir que tot està bé.

Potser per ells dos, pel seu matrimoni; potser perquè vol arribar a la feina i explicar-ho a tothom: a les que ja són mares i a les que encara no ho són, entrar al club selecte de les que intercanvien experiències durant l'hora d'esmorzar. Està a punt d'acabar el primer trimestre i tot risc es va evaporant. Té més ganes que mai de pregonar-ho al món i també té ganes d'estar panxuda, de tenir cara saludable, de no generar més aquell dubte de si està més grassa o si està prenyada. Té ganes de no sentir-se sola: ja en té prou de sentir-se malament. Potser quan noti que la vida dins seu comença a moure's, deixarà la soledat perquè ja, per sempre, allò que creix i naixerà de les seves entranyes l'acompanyarà eternament. Somriu amb el costat dret del llavi només de pensar-hi.

I mai dues paraules l'han fet sentir tan alleujada: «Tot bé», diu el doctor Martí sense immutar-se. Ella somriu i mira el Pere sense aconseguir llegir l'expressió de la seva cara. Però n'està segura: tot anirà bé.

L'Etna seu, nerviosa, al seient del copilot acaronent-se la panxa i aguantant el plor. D'emoció, de por, de felicitat. De felicitat? Ja és una realitat, ja han començat a fer camí tots tres. Mira el Pere, que està concentrat en la carretera. Té ganes de buscar-li un nom, de fer-se-la seva, de comprar-li coses boniques. Mira l'horitzó intentant respirar lentament perquè també es relaxi el seu cor que batega, per primer cop en molt temps, ple de vida. Intenta absorbir cada raig de sol de primera hora que entra per les finestres. El Pere la deixa a la porta de l'oficina i avui és el gran dia. S'acomiadren amb un petó rutinari a la galta i puja les escales lentament. Es gira i veu com ell encara la mira des del cotxe i se somriuen. «Potser sí que tornarem a estar bé», pensa, per primer cop, de forma sincera.

L'Etna seu, com cada dia, a la seva taula amb les mans sobre els genolls i la pantalla de l'ordinador en negre. No pot esperar més per començar a fer-ho públic. Les companyes li donen l'enhorabona i tothom sembla compartir la seva felicitat. De forma fugaç: tothom torna, en pocs minuts, a la seva feina. Com pot ser que, després d'una notícia així, tothom torni a la normalitat? Ella sent, des de fa setmanes, que el món s'ha aturat, que flota durant els mil quatre-cents quaranta minuts del dia, que cap de les coses que ha de fer ni té sentit, ni té prou importància perquè la vida pugui seguir d'aquella manera. Ho ha explicat i totes se n'han alegrat o alguna cosa així. I, acte seguit, tothom ha tornat a la feina. Que no saben quant li ha costat de ser una dona normal com totes elles?

Però sent, allà asseguda, com dins seu va creixent alguna cosa meravellosa, que en menys de mig any podrà compartir la seva totalitat, la seva existència, tot el seu ser amb una petita que li canviarà la vida d'una forma infinita i inexplicable. Ho sap i li ha costat tant d'arribar fins aquí, que se sent victoriosa.

I guarda el secret de la felicitat dins seu. Potser sí que això deu ser el secret de la felicitat, però no n'està segura, tampoc. En fi, sospita que és feliç. I es pregunta, certament decebuda, si ser feliç només és allò: arrapar-se amb les ungles i amb les dents al gra de sorra més petit que fa que oblidis com són les coses dolentes. I prescindeix de la resta de persones que ni sospiten que viu dins d'un parèntesi.

L'Etna seu, petrificada, a la punta del llit. S'ha despertat sobresaltada després de somiar coses terribles. Té tantes ganes de vomitar i de plorar que no ho entén: si ella és feliç! Té por de cap a peus, la inunda d'una forma immobilitzant, amb els ulls oberts de bat a bat i les llàgrimes encallades a la gola. S'ofega amb l'aire atrapat dins dels pulmons mentre el Pere dorm, inquiet, al seu costat.

Nota que té l'esquena xopa d'una suor freda i s'arrapa als genolls amb força. Té les mans plenes de repels i les ungles arrasades de tan mossegar-se-les. Tot és fosc i només se sent de lluny algun

cotxe que passa. El món dorm i descansa i, de nou, sent la soledat com la seva única propietat. Sobre la tauleta de nit, el mòbil ple de fotos i frases emotives, ple de missatges bonics, ple de buidor i d'aparença. Té els peus descalços a terra. Gelats. Sent els turmells inflats i lletjos. Sent que està lletja. S'acarona la panxa com pot: ja comença a tenir aparença d'embarassada. Respira fort i en cada sospir deixa anar una alenada tan sorollosa que no entén com el Pere continua dormint. El cor li va tan ràpid que en qualsevol moment pot explotar. Es toca els pits. Se'ls prem intensament. «Aquí et faràs forta, aquí seguirem unides», pensa com trobant el clau roent on agafar-se per superar aquella nit. I, més tranquil·la, perquè només ha estat un malson, s'arrauleix al costat del Pere i l'abraça. Com abans. Ell es gira i li torna l'abraçada. S'adorm entre els seus braços i ja no torna a tenir malsons.

L'Etna seu, desesperada, al vàter. De nou s'enfronta a les rajoles blanques: feia gairebé cinc mesos que no es trobaven cara a cara. No s'ho pot creure. Les calces són brutes. Hi ha una taca de sang tan roja que l'enlluerna. El sotrac, de nou, ho fa trontollar tot: des dels fonaments fins a la teulada.

L'Etna seu, congelada, al sofà del menjador. S'ha posat una compresa i dissimula tant com pot: «Si no ho dic, no és».

Mira el rellotge. Passen les hores. Les quatre, les cinc. Les deu. Se'n va a dormir. S'aixeca. Les vuit, les nou.

Mira el calendari. Ahir era dissabte, demà ja serà dilluns.

L'Etna seu, amb les cames obertes, a la consulta del doctor Martí. «Com és que no se t'ha acudit venir abans?», pregunta amb una ganya poc esperançadora. Les paraules de després no les entén. El Pere està blanc com un paper i no diu res. No es miren, sentint-se part d'un fracàs col·lectiu. El Pere només reposa la mà a l'espatlla d'ella i, com si fos un espasme, de tant en tant la hi prem suaument. Ella s'acarona la panxa, tendrament, i sent que les llàgrimes que plouen dels seus ulls ja no són dolces: s'han amargat com aquell te que sempre deixa infusionar massa. Se sent mig idiota: el

temps continua sense jugar al seu favor. I aquella panxa rodona i perfecta que no li deixa que es botoni els pantalons s'esvaeix entre els seus dits com sorra fina de platja enmig de les onades.

L'Etna seu, mig incorporada, al llit de l'hospital. «Noranta-nou per cent», havia dit el doctor Martí. S'aferra, inevitablement, a aquella petita possibilitat de ser mare. Amb totes les seves forces. Si la Paula no viu, ella tampoc vol fer-ho. Sent plorar el Pere dins del lavabo. Sent tanta tristor, que no sap si podrà tornar a somriure. Sent la tristor al seu cor, al seu cap, al seu ventre, a les seves mans, a les puntes dels dits dels peus. Sent la tristor compartida amb el Pere, sent que mai ha tingut ningú tan a prop i tan lluny com el seu marit en aquell instant. I plora, plora fort amb la ràbia de qui li han robat allò més preuat, crida mentre li cauen les llàgrimes, els mocs i la saliva. Plora des de dins, com només ho fan els nounats després de respirar per primera vegada.

L'Etna ja no seu. Està estirada, de costat, sobre un llit estrany, envoltada de persones estranyes. Sense la Paula dins seu. Hi ha el Pere i no sap qui més. Ell s'ocupa de dir a les visites que marxin. No vol veure, no vol escoltar, no vol parlar. No vol sentir res més que la buidor i la tristesa que es mereix, que la inunda i que l'atrapa. I sent que ja no és ningú: com s'anomena una mare que ha perdut una filla?

Una ventada s'ha endut la Paula en plena nit de tempesta. Fa dies que la mort reposa al seu úter. Però la nit passada li van provocar el part. Va cridar, va fer força, va sentir el dolor invasiu de les contraccions com tota dona que pareix. Ara plora oceans sencers d'amargor, de tristesa, de mort. En silenci. Ha parit un cos petit i fred amb la cara més bonica que hagi vist mai.

L'abraça.

Se la posa sobre el pit.

Li canta una cançó que no sap d'on ve.

La protegeix entre les mans, la mira. És d'un color blavós i sent ràbia i enveja d'aquelles que bressen les criatures rosades al seu

voltant. Avui li diuen que és la mare d'una nena a les estrelles, però, en tot cas, d'una nena a qui mai més no podrà abraçar. Ella no vol sentir que ja en tindrà una altra, no vol sentir que ni la coneixia, no vol sentir que millor així perquè, si no, hauria estat un risc per a la seva vida. Ningú no sap què ha viscut, què ha sentit, que ha callat. Ningú no sap que, sense la Paula, viure ja és un risc que no vol assumir.

L'Etna es posa dreta. No sap cap on caminar però surt de l'hospital. Avui l'Etna és dèbil, fràgil, petita. Mira el Pere i s'arrauleix mentre ell l'abraça. «T'estimo i m'estimo amb el que som». Desitja que puguin sortir-se'n i recompondre totes les coses, moltes, que s'han esquinçat. I sent que és tan dur, que no sap ni per on començar a respirar. Però per primer cop en molt de temps sent que, des de la tristesa inexplicable, els seus cors bateguen alhora.

